

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 47 (2)

Izdan 1 Marta 1932.

PATENTNI SPIS BR. 8661

Salenius Elise Samaliä rođ. Lagerlöf, Stockholm, Švedska.

Postupak i naprava za akumulisanje snage.

Prijava od 22 septembra 1930.

Važi od 1 maja 1931.

Ovaj se pronalazak odnosi na napravu za akumulisanje snage i sastoji se u glavnom u tome, što je neko zvono, ili neki sadržać za tečnost pod pritiskom, u vezi sa jednom ili sa više opružnih i zatvorenih cevi, koje posredno ili neposredno mogu dejstvovali na neko villo, neki stap ili koji drugi organ, a na koje se cevi mehanički ili rukom može tako uticati da se one pruže ili uveličavaju svoju zapreminu pod uticajem tečnosti pod pritiskom i pri tome prenose snagu na villo, stap i t. d., posle čega se oni rukom ili mehanički opet stisnu da bi se tečnost pod pritiskom poterala natrag u sadržać.

Na crtežg su predstavljeni razni izvedeni oblici ovog pronalaska.

Sl. 1 je izgled sa strane prvog izvedenog oblika,

Sl. 2 presek po liniji II—II na sl. 1, a

Sl. 3 je presek po liniji III—III na sl. 1.

Sadržać 1 za tečnost pod pritiskom, koji može eventualno da bude od opruženog (stegljivog) materijala, u vezi je sa opruženom cevii ili crevom 2 zavrtanjskog oblika, koji je smešten između donje i gornje pločice 3, 4, pri čemu prolaze kroz pločicu 4 dve uspravne šipke 5 koje su spojene sa donjom pločicom 3 ili sa nekom čvrstom potpornom pločom. Svaka pločica 3, 4 snabdevena je sa po jednom vodoravnim šipkom 6, 7; ove šipke drže osovine na kojima leže obrtljivo kolulići 8, 9, 10 i 11 sa obeju strana tih šipki. Neki lanac uže ili žica 12 prolazi u cik-cak preko kolulića 8, 10 pri čemu se krajevi tog lanca

ili slično pričvršćeni na dvama kolutima 14, 15, koji su uklinjeni na vitlima 30, 31. Neki drugi lanac 13 ili sl. ide na isti način u cik-cak preko kolulića 9, 11, pri čemu su krajevi tog lanca čvrsto vezani sa dva koluta 14', 15' koji su učvršćeni na istim vitlima 30, 31. Kolut 14 snabdeven je nekim koturom 16 ili sličnim, preko kog ide remen 17, koji prelazi preko drugog kotura 16' uz drugi kolut 15. Zbog toga se oba koluta ravnomerno pokreću kad se jedan od njih okreće. To okretanje se može izvesti ruketkom 32 koja se nalazi na kolutu 14'. Na villu 31 leži još i zupčanik 18, koji zahvata u zupčanik 19 na villu 20. To villo je pokretačko villo neke mašine 33 radilice proizvoljne vrste, koju treba da pokreće ovaj akumulator, na pr. oznaka obeležava ventil u vodu 35 između sadržaća 1 i cevi 2.

Ovaj akumulator snage može se upotrebiti svuda gde je potreban neki motor. Tako se na pr. ovim akumulatorom snage može pokretati neka mašina radilica svake vrste, neko vozilo, čamac ili slično. Ali ovaj akumulator snage može da posluži svuda i kao rezervna pogonska mašina koja treba da stupi u dejstvo kad normalni motor bilo iz kakvih razloga ne može da radi ili kao pomoćni motor za podupiranje normalnog motora, pri čemu se ovaj akumulator može puniti viškom snage normalnog motora kad ovaj nije potpuno opterećen ili snagom vetra, vodene struje, nizbrdice i t.

Taj akumulator dejstvuje na sledeći način:

Zbog pritiska koji vlada u sadržaju 1 i cevi 2 održava se ta cev ispružena na njen najveći obim. Zbog toga ima pločica 4 najveći razmak od pločice 3. Ako se sad koluti 14, 14' okreću pomoću rukačke 32 u obratnom smislu časovničke kazaljke, onda se kolut 15, 15' okreću u istom smislu pomoću prenosa 16, 17, a užeta 12, 13 se namotavaju na kolute. Na taj se način pločica 4 privlači uz pločicu 3 i zbog toga se cev 2 stiska. Stisnuta tečnost tera se iz cevi 2 u sadržaj 1, u kom zbog toga raste pritisak. Koluti 14, 14' mogu se ukom bilo položaju ukočiti pomoću neke kočnice ili uskakalice (nije predstavljeno). Kad se koluti 14, 14' ispuste onda se ponovo puni cev 2, pa se užeta 12, 13 odmotavaju sa kolutova 14, 14', 15, 15' koji se na ovaj način pokreću ali se sad okreću obrnuto od ranijeg smisla, pri čemu se to kretanje prenosi preko zupčanika 19 na vitlo 20.

Zbog toga dejstvuje ovaj akumulator pritiska kao opružni mehanizam za pokretanje vitla 20, čije se kretanje može regulisati na proizvoljan način.

Slike 4 i 5 pokazuju drugi izveden oblik, kod kog je predviđena jedna jedina središnja šipka 5 umesto obeju šipki 5 na sl. 1—3, a kod koje su šipke 6 i 7 u vidu prstena ili pojasa.

Kolutići 9, 11 leže na prstenastim šipkama 6, 7, a dva užeta 13 idu u polukrug preko tih kolulića 9, 11. Jedan kraj svakog užeta pričvršćen je za kuku 36 a drugi kraj je namotan na kolut 37 ili 38. Mogu se upotrebiti i kolulići 8, 10 zajedno sa kolutima 39, 40 i sa kolutom 41, kao što je pokazano isprekidanim linijama. Ovaj izveden oblik, čiji način dejstva odgovara prethodno opisanom načinu dejstva, omogućuje upotrebu znatno većeg broja kolulića radi olakšanja rada oko sabijanja ili punjenja.

Sl. 6 je izgled odozgo trećeg izvedenog oblika, koji se od prethodnog razlikuje samo time, što pločice 3, 4 i šipke 6, 7 imaju eliptični oblik.

Sl. 7 je izgled sa strane, a sl. 8 je uspravni presek po liniji VIII—VIII na sl. 7, četvrtog izvedenog oblika, kod kog se jedna savijljiva cev 42, koja dolazi iz sadržaja 1, račva u veći broj opružnih (stegljivih) cevi 2, koje su raspoređene jedna nad drugom, a koje leže između pločica 3, 4. S tog razloga su kolulići smešteni izvan cevi 2 i u svakoj vrsti su izmaknuto spojeni užetom.

Sl. 9 pokazuje spiralnu cev 2 između pločica 3, 4, kao što pokazuju slike 1—6, ali ovde je predviđen samo jedan jedini kolut 21 čije je vitlo 22 položeno u okviru, koji

se vodi u uspravnoj šipki 24, koja ima uzdužni presek 25 za vilu 22. Kotur 21 pokreće se jednim jedinim užetom 26, čiji je jedan kraj pričvršćen na kolutu 43, a drugi je kraj vezan za koju bilo čvrstu tačku 44 akumulatora. Kod ovog izvedenog oblika umetnuta je u cev 2 metalna spirala kao pojačanje.

Slike 10 i 11 pokazuju istu cev u ispruženom i stegnutom stanju, a inače se razlikuje od ostalih izvedenih oblika samo u pojedinostima.

Sl. 12—14 pokazuju poprečni presek omotača 27 koji obuhvata cev 2 i metalne spirale 28 koja je smeštena u cevi ili omotaču.

Mogu se vršiti razne izmene na pr. mogu se upotrebiti zarubljene šipke, zupčnici ili zavrtnjski zupčnici umesto kolutova i užeta za približavanje pločice 3, 4 i za slezanje cevi 2, isto tako se ovaj akumulator može zasnovati na dejstvu vuče (vakuma) u sadržaju 1 umesto pritiska.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za pokretanje mašina ili sličnog, naznačen time, što se iz nekog sadržaja za tečnost pod pritiskom prema potrebi ekspanduje izvesna količina tečnosti u jednu ili više stegljivih i zatvorenih cevi, pri čemu se ekspanzivno kretanje cevi regulatorno prenosi na mašinu koja treba da se pokreće.

2. Naprava za izvođenje postupka prema zahtevu 1, naznačena time, što je neki sadržaj (1) za tečnost pod pritiskom u vezi sa jednom ili više stegljivih i zatvorenih cevi (1) koje mogu posredno ili neposredno na regulatorni način uticati na neko vitlo, klip ili slično a na koje se cev može rukom ili mehanički uticati tako da one, zbog dejstva tečnosti pod pritiskom, uveličavaju svoju zapreminu pa prenose snagu na vitlo ili slično te se onda rukom ili mehanički opet stiskaju da bi se tečnost pod pritiskom poterala natrag u sadržaj.

3. Naprava prema zahtevu 2, naznačena time, što je cev odn. cevi (2) koje imaju shodno dva ili više zavojska smeštena odn. su smeštene između dve međusobno pokretne pločice (3, 4) koje su vođene podesnim vođicama (5, 24, 25) a koje vode zavojske i cevi pri slezanju i opružavanju.

4. Naprava prema zahtevu 1 i 2, naznačena time, što se pločice (3, 4) pokreću jedna ka drugoj užetima ili sličnim (12, 13 i 26) koji su sprovedeni preko kolutova (8, 9, 10, 11 i 21) nameštenim na pločicama (3, 4) pri čemu su krajevi užeta pričvršćeni na vratilu (14, 15) koje se može rukom ili mehanički pokretati, a koje dej-

stuje na vitlo koje treba da se pokreće, tako da se užeta pri okretanju vratila na ovim namotavaju i tako približavaju pločice jedna ka drugoj pa time stežu cevi (2).

5. Naprava prema zahtevu 4, naznačena time, što su umesto kolutova i užeta predviđeni zupčanci i zarubljene šipke, koji su namešteni na odgovarajućim pločicama (3, 4).

6. Naprava prema zahtevima 1—4, naznačena time, što je cev ili što su cevi (2) pojačane spoljašnjim omotačem (27) sa spiralnim metalnim umecima u omotačima ili u cevima.

7. Naprava prema zahtevu 1, naznačena time, što je sadržać (1) za tečnost pod prilikom od opružnog (stegljivog) materijala.

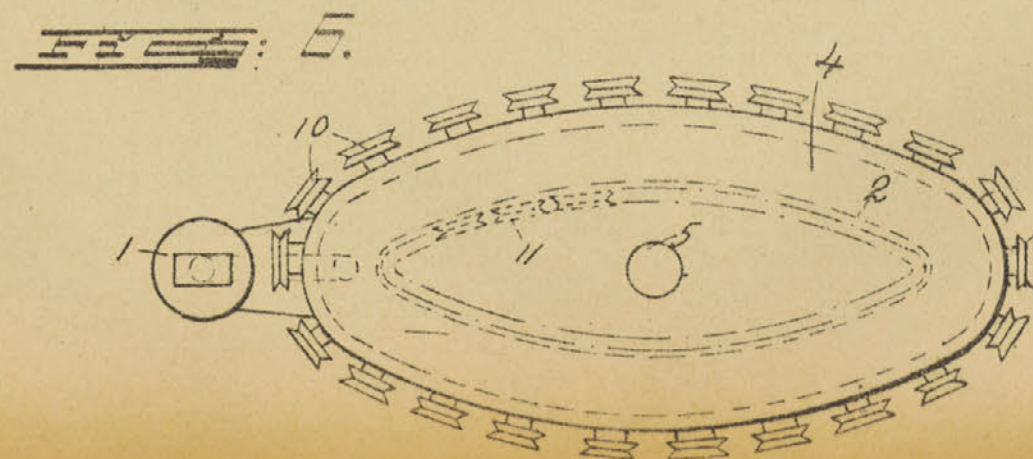
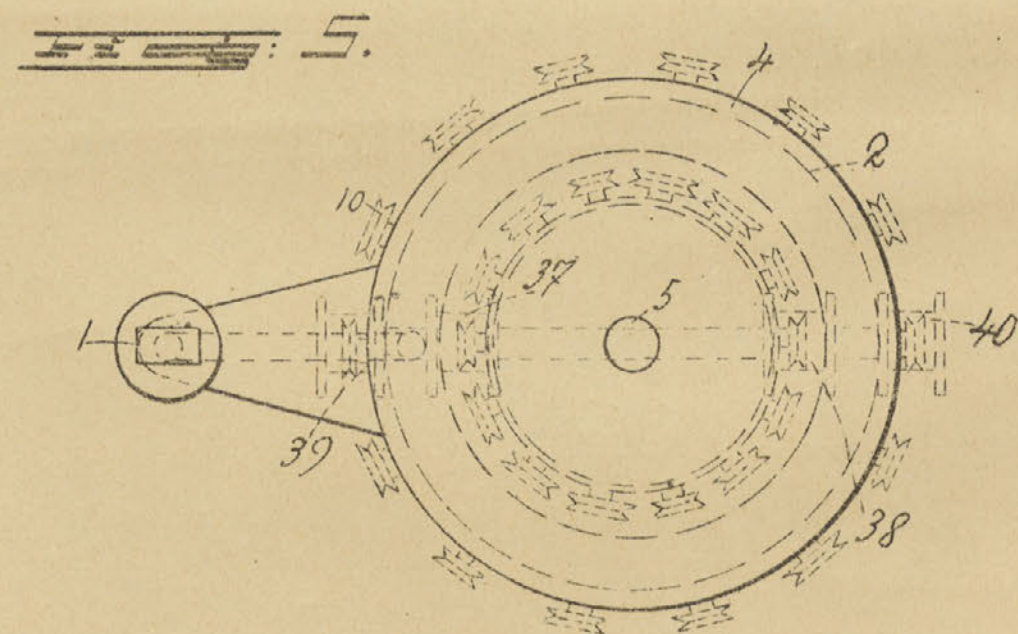
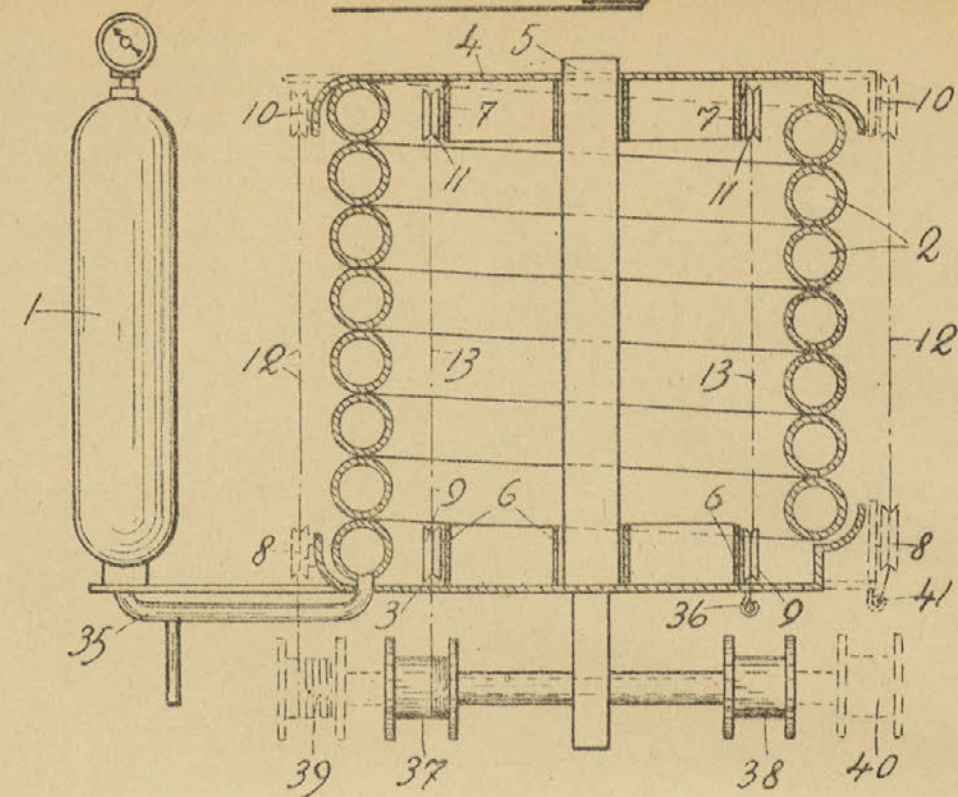
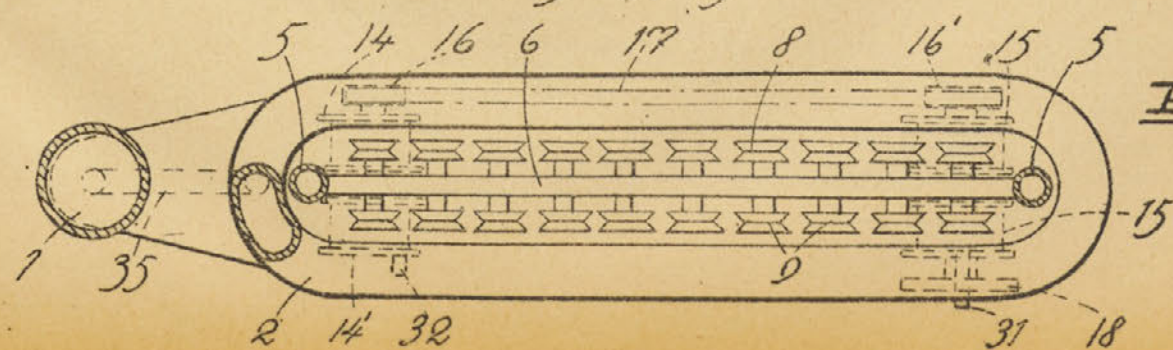
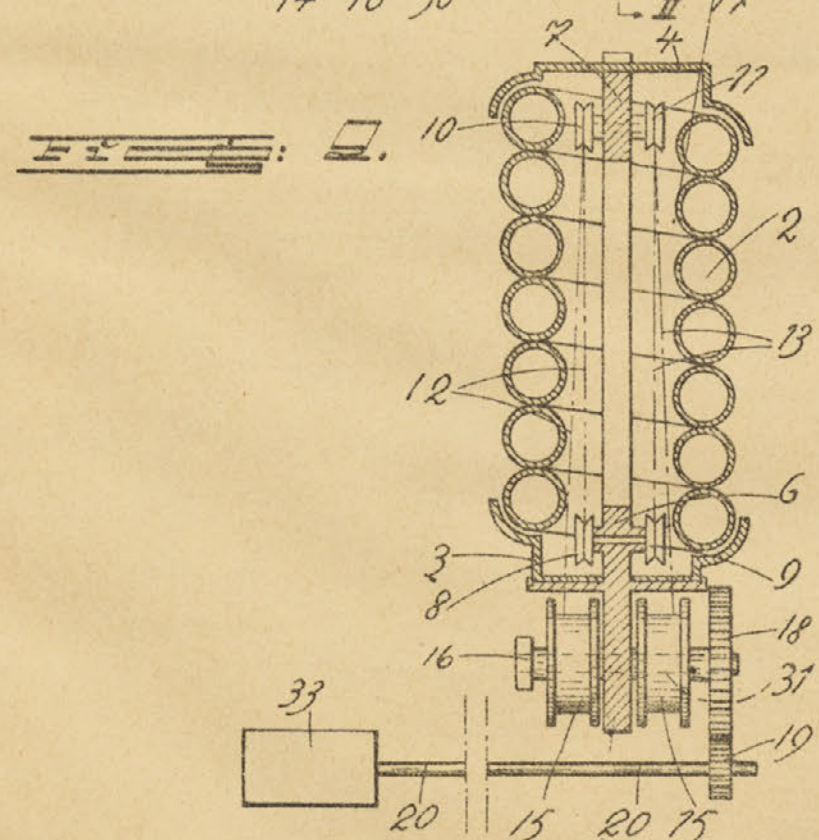
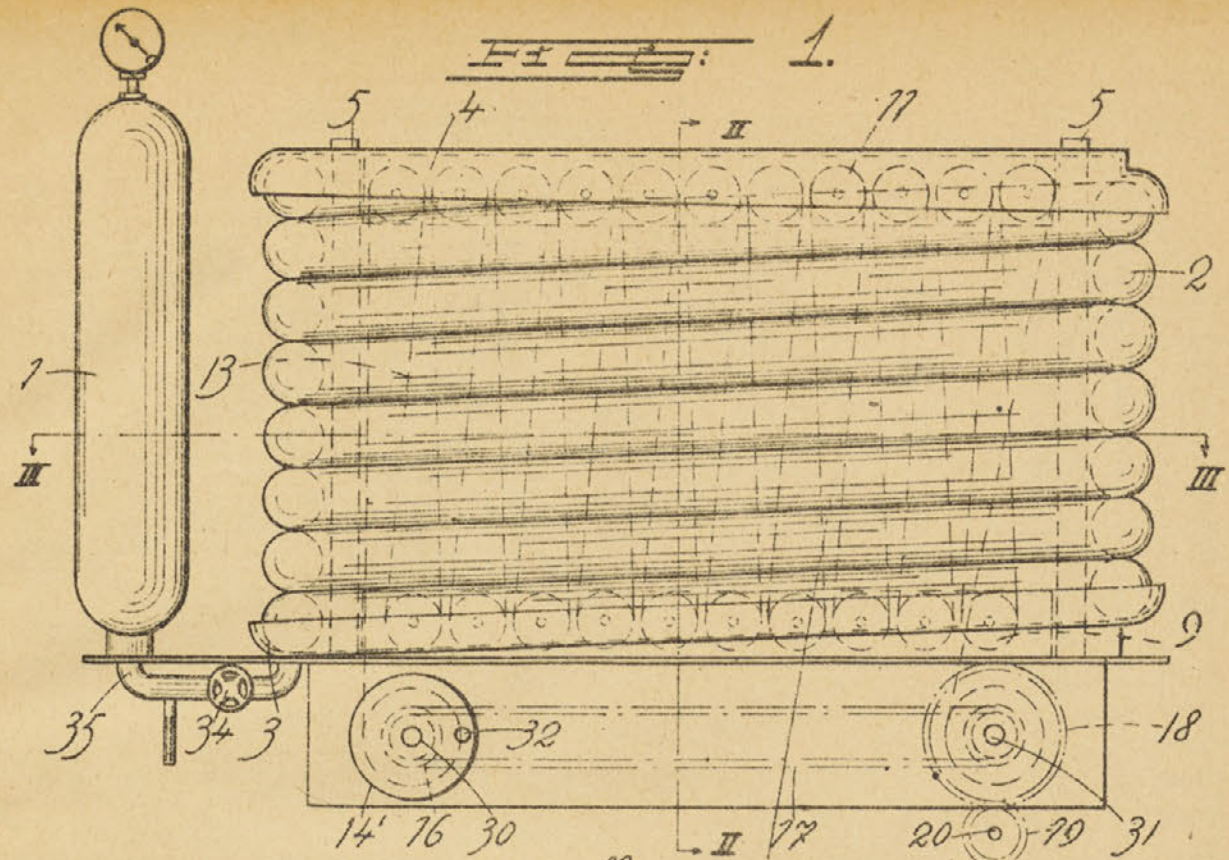

Fig. 7.

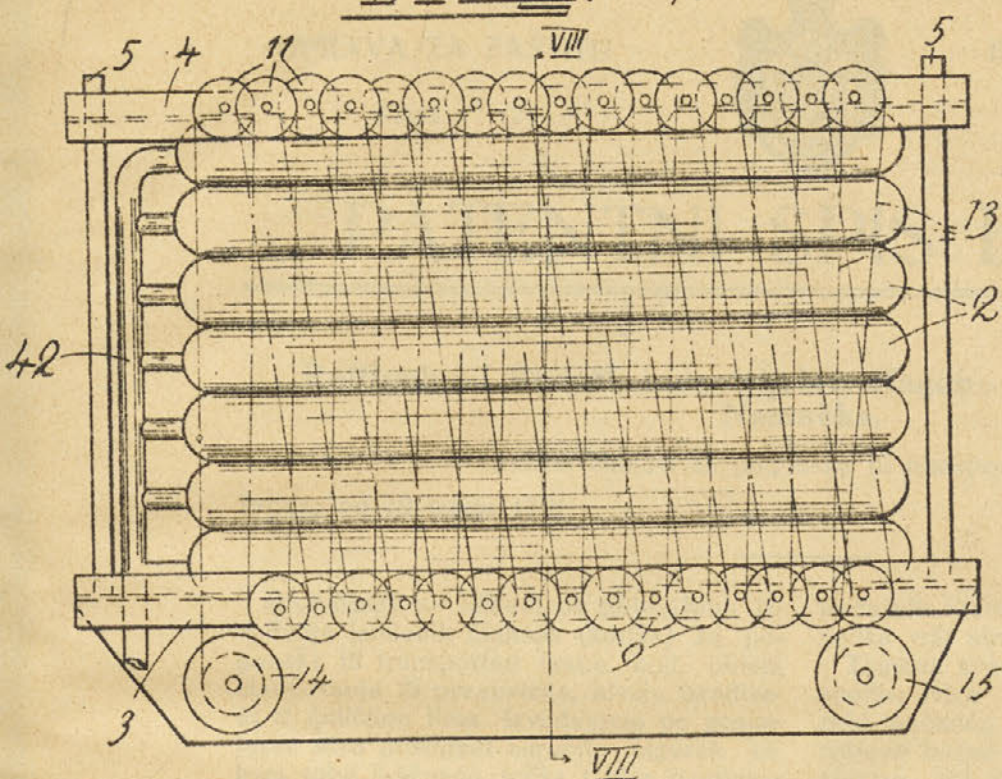

Fig. 8.

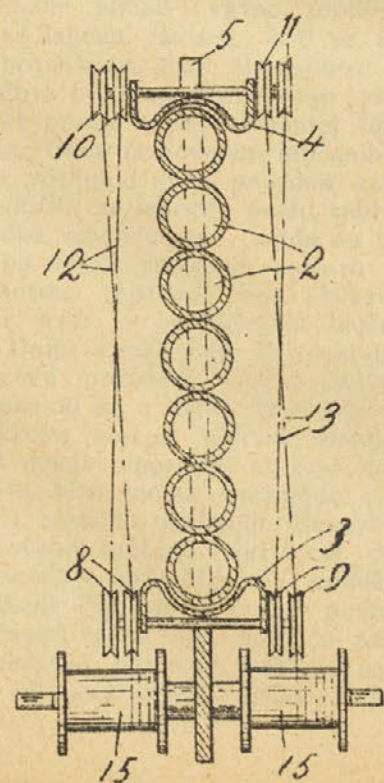

Fig. 9.

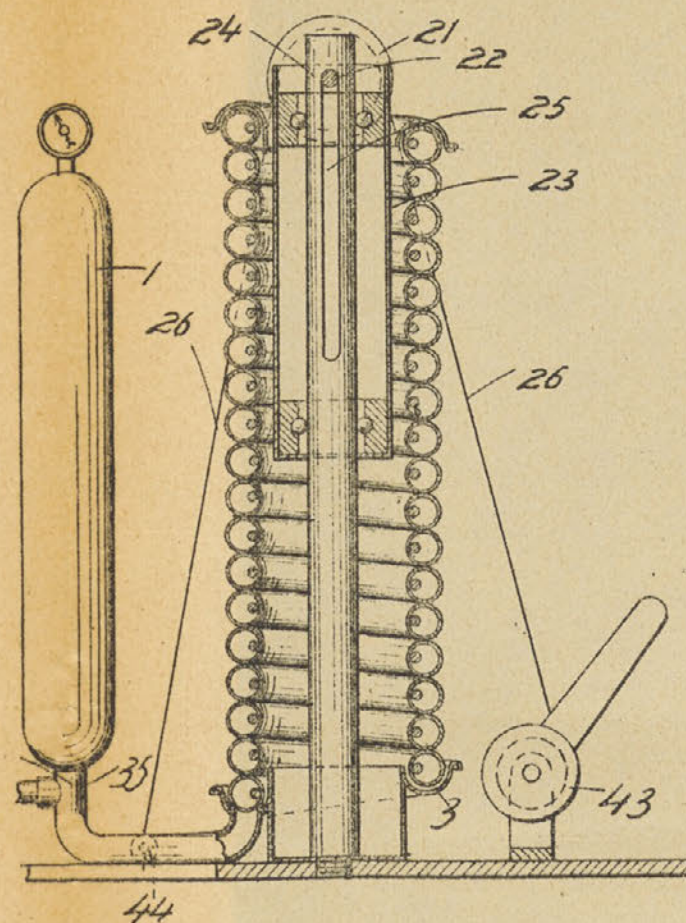

Fig. 11.

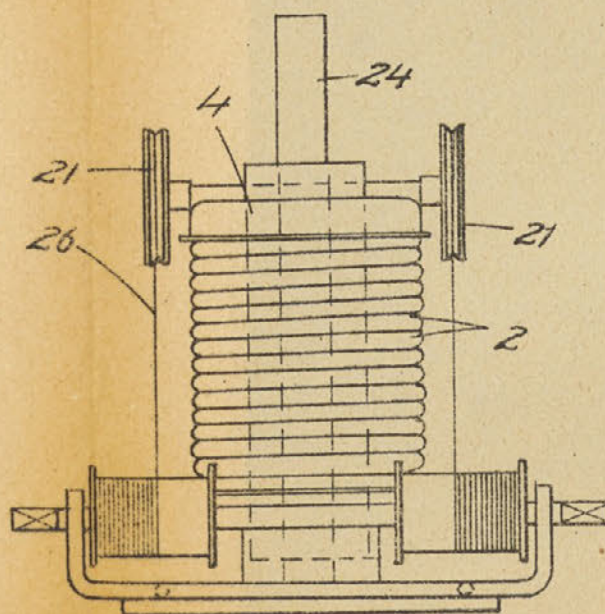

Fig. 10.

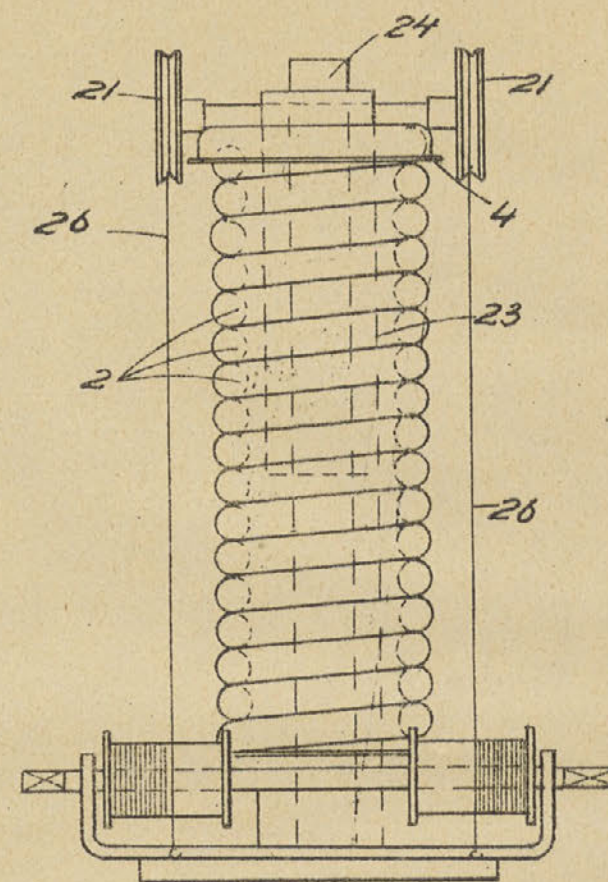

Fig. 12.

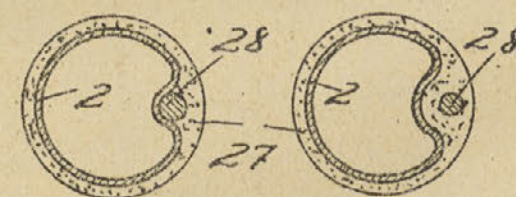

Fig. 13.

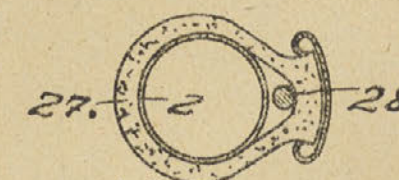

Fig. 14.

